

-Aan geadresseerde

Referentie :
Behandeld door : J. Kloos
Betreft : Extra nieuwsbrief 2020
Wageningen : 29 juni 2020

Geachte heer, mevrouw,

In deze extra nieuwsbrief informeert de Stichting TBM u graag over een aantal zaken aangaande de teelt van TBM-pootgoed en zetmeelaardappelen bestemd voor de aardappelzetmeelproductie..

1. AM

Sinds 2015 werd in de TBM-monitoring een toename van de AM besmettingsgraad geconstateerd, die niet overeenkomt met de Relatieve Vatbaarheid van het geteelde ras. Die toename lijkt zich door te zetten, hoewel de stijgende lijn afgelopen jaar leek af te vlakken. Dat laatste is geen reden om de attentie en waakzaamheid te verslappen. Het TBM-bestuur is bezorgd over de AM situatie en een belangrijke bron van verspreiding van AM is pootgoed. Het TBM-bestuur had daarom in 2017, 2018 en 2019 besloten om vrijwillige AM bemonstering van de TBM-pootgoedteelt te stimuleren. Ook dit jaar heeft het TBM-bestuur besloten zetmeelaardappeltelers die aan Avebe (en ook Emlichheim) leveren én TBM telers een compleet arrangement aan te bieden voor 10% van het aardappelzetmeelareaal.

Het arrangement omvat naast de veldinspectie voor de beoordeling van het TBM-pootgoed, de bemonstering van het areaal dat het volgende jaar bestemd is voor de TBM-vermeerdering. Voor zetmeelaardappeltelers die aan Avebe (of Emlichheim) leveren, maar geen TBM vermeerdering doen, geldt ook dat zij een deel van hun areaal kunnen laten bemonsteren. Die bemonstering kan 10% van uw aardappelzetmeelareaal omvatten, omdat dat correspondeert met uw TBM-pootgoed behoefte voor het volgende jaar. Emlichheim telers kunnen zich voor deelname aanmelden bij Vinçotte ISACert. Onder het motto gelijke monniken gelijke kappen, kunnen ook niet TBM telers 10% van hun zetmeelaardappelareaal laten bemonsteren voor de AM analyse. Ook voor hen is die fyto-sanitair AM informatie van belang. Vorig seizoen is 3153 ha onderzocht (1136 percelen met 3217 monsters) waarbij meer dan de helft van de monsters een besmetting had waarvan zelfs meer dan een kwart (26%) met meer dan 500 levende larven en eieren per 200 ml, waarbij het advies is om dat perceel niet te gebruiken voor pootgoedteelt en ook fabrieksteelt risico's met zich mee brengt.

Het TBM bestuur heeft ertoe besloten om zowel de veldinspectie als de vrijwillige AM bemonstering door één organisatie te laten uitvoeren (Vinçotte ISACert). Er bereiken ons vragen of het vrijwillige AM onderzoek ook door een andere organisatie uitgevoerd kan worden. Het TBM bestuur hecht er aan dat iedere teler vrij is zijn/haar eigen keuzes te maken. Echter, vanwege de organisatorische problemen die daarmee gemoeid zijn, heeft het bestuur besloten om het aangeboden arrangement (veldinspectie en AM bemonstering) in één hand te houden. Het TBM bestuur heeft de prijs-kwaliteit verhouding van het arrangement als goed beoordeeld en vanwege het voorkomen van organisatorische onoverzichtelijke situaties, is aldus besloten. Ten opzichte van het vorig jaar heeft Vinçotte ISACert de werkprocedure aangepast waardoor de uitslagen ca. 8 weken na bemonstering bekend zullen zijn. Om een goed inzicht te krijgen in het besmettingsniveau is het advies om percelen direct na de aardappelteelt te laten bemonsteren. Dit geeft ook de ruimte om bij een matige of zware besmetting een passende maatregel te nemen, zoals bijvoorbeeld een alternatief perceel laten onderzoeken of een rassenkeuzetoets uit te voeren. Tevens is er een mogelijkheid om gelijktijdig tegen een gereduceerd tarief (wel op kosten teler) een analyse op vrij levende alen uit te laten voeren.

Ook bereiken het bestuur signalen dat de uitkomsten van de AM onderzoeken bij verschillende laboratoria verschillen. Het TBM bestuur heeft die signalen en berichten geanalyseerd en komt tot de conclusie dat er helaas 'appels met peren' worden vergeleken. De aardappelzetmeel onderzoeksmethode is speciaal voor dit doelgebied ontwikkeld en verschilt van andere methoden. Onze onderzoeksmethode is echter wel door de WUR statische autoriteit op dit gebied doorgerekend. Zijn analyse komt tot de conclusie dat de door TBM gebruikte methode zeker zo betrouwbaar is als andere officiële methoden. Dat 'appels met peren' werden vergeleken in het vergelijkend onderzoek, komt omdat in die vergelijking volgens de bevindingen van het TBM bestuur verschillende bemonsteringsmethoden gebruikt werden. Bovendien ging het in de vergelijking over slechts enkele monsters en is statistische variatie een natuurlijk gegeven. Het is betreurenswaardig dat hierdoor het nodige ruis op de lijn werd veroorzaakt in het gebied.

De zorgelijke AM ontwikkelingen blijft voor het TBM bestuur reden genoeg om het 10% arrangement aan te bieden voor rekening van de Stichting TBM. Het individuele, maar ook het collectieve belang voor de aardappelzetmeelsector is in het geding, vandaar dit besluit. Elke teler van aardappelen bestemd voor zetmeelproductie krijgt ook in het najaar van 2020 de mogelijkheid om 10% van het areaal te laten bemonsteren voor onderzoek op aardappelmoetheid, inclusief een eventuele soortbepaling. De kosten voor de AM bemonstering worden collectief afgewikkeld via een areaalheffing van zo'n €10 /ha zetmeelaardappelen .

Om de financiering van deze TBM activiteit te stroomlijnen met de uitvoering, heeft het bestuur van de Stichting TBM de coöperatieve verwerker Avebe gevraagd de vereffening van die kosten voor de bemonstering via een collectieve heffing te realiseren. De kosten zijn maximaal € 10 per hectare zetmeelaardappelen en zullen direct na uitvoering van die activiteit worden vereffend. Het gaat echter om een vrijwillig onderzoek en niet iedereen zal meedoen. Het TBM bestuur heeft besloten dat er geen fondsvorming mag plaatsvinden als een deel van de telers geen gebruik maakt van het arrangement voor de vrijwillige AM bemonstering.

Belangrijk is om zich zo vroeg mogelijk aan te melden voor bemonstering via de website aanvraag AM bemonstering: <http://aanvragengrondbemonstering.isacert.nl/> met een aparte keuzemogelijkheid voor 'TBM regeling AM zetmeel'. Er kan ook via email worden aangemeld (de email is nu analyses@vincotte.nl) of tel. 088 62 52 476. Bij tijdige aanmelding kan ook tijdig bemonsterd worden en is het resultaat van het onderzoek en de uitslag van een eventuele soortbepaling circa 8 weken na de uitvoering van de bemonstering bekend. Dat geeft u de mogelijkheid om eventueel nog passende maatregelen te nemen. Meldt u dus zo spoedig mogelijk aan.

2. Virus

Het algemene beeld van het pootgoed dit jaar, is dat de virusdruk hoog is. Toch is het beeld van de kwaliteit van het gebruikspootgoed positief. Inspectie van het TBM controleveld te Valthermond, leert dat de gewassen er over het algemeen goed bij staan. Het TBM bestuur adviseert het regelmatig gebruik van olie om virusverspreiding te voorkomen. Bovendien is het raadzaam om zodra dat mogelijk is, het loof van het TBM perceel voor eigen vermeerdering te vernietigen. Hoe eerder hoe beter is het devies, vanwege de virusdruk in het veld. Zeker als dat gepaard gaat met gunstige omstandigheden voor luizen, de virus verspreidende insecten.

TBM percelen die nog niet aangemeld zijn voor de veldkeuring kunnen dat alsnog doen. Ook de telers die niet leveren aan Avebe maar wel TBM-vermeerdering willen, kunnen zich rechtstreeks melden bij Vinçotte ISACert. Aanmelden kan tot uiterlijk half juli, mits het gewas nog te keuren is. Adressen van deze telers zijn echter niet bekend bij TBM. Zij dienen zelf om uitvoering van de veldinspectie te vragen bij Vinçotte ISACert (tel.: 088-625 24 76, e-mail: analyses@isacert.nl) of bij het TBM-secretariaat. Voor meer informatie bezoek onze website: www.stichtingtbm.nl

Het TBM bestuur wenst u een goed groeiseizoen toe met een gezonde en productieve aardappelteelt.

Bestuur Stichting TBM

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Postbus 240, 8000 AE Zwolle
Secretariaat: Zwartewaterallee 14, 8031 DX Zwolle
Tel.nr.: 088-888 66 66, Fax 088-888 66 60
e-mail: jkloos@ltonoord.nl